

КРУТІТЬ ПЕДАЛІ Й ДАЛІ !

*(Відкритий лист письменнику Володимирові Базилевському,
цьогорічному лауреатові літпремії імені Євгена Маланюка)*

Удосвіта на сьомий день «читьби» – Ви ще не придумали такого неологізму? – я дочитала передану Вами книгу «Евтерпа в снігах» з тепло-симпатичним автографом, як означив його Віктор Терен, – телефонував недавно, ну я й похвалилась Вашим дарунком, як і ще кільком літераторам. Хто відреагував радістю, хто подивованістю, хто ревністю, хто – заздрістю. Спасибі, що передали дарунок через Олега Бабенка, директора обласного архіву. Минулого року, на Ваш день народження, брала участь у відкритті там Вашої бібліотеки і, звісно, називала своїм головним наставником, хоч недотягую в учнівстві. Я знову, вдруге вступила в ту саму ріку – після 2011-2013 рр. з березня 2019 року працюю в літературно-меморіальному музеї І. К. Карпенка-Карого. (Пам'ятаєте, коли книжку Вашу «Тепер і тут» привозив Вам у Глеваху видавець Віктор Лисенко, я передавала яблука – з Карпенкового саду?) Цього року вони – двічі ювілейні, бо Карпенку 175 років + музею 25. Двісті років в один день – 29 вересня. Готуємось крізь тенета карантину... Так от, ще музейний штрих: коли О. Бабенко заносив книгу, мене не було, але він побачив, що я порушую одну з Божих заповідей: «не сотвори собі кумира», бо мій старовинний робочий стіл – між двох портретів: справа – Карпенко в рушнику, зліва – Базилевський – без рушника (подовше б так!). Виходить, я Вас люблю, хоча й соромливо-приховано: ні дзвінками, ні книгами, ні листами не набридаю. Останнього писала 20 літ тому – з берега Чорного моря, де відпочивала у Луговому в товаристві Ваших друзів: Бориса Притули і Володимира Панченка. Писала на Маковія, у Ваш день народження. А назавтра понесла листа в сусіднє село на пошту і дізналася, що стала бабою – внук народився, ще одне левеня в наш прайд, де крім нас із Вами, і Винниченко,

Погрібний, Селецький, Горчар, Корепанов, Ликов, Полевіна, Могилюк, Кримський, Яремчук – це лише кропивничани. До речі, автограф процитую, бо ж лист пишу, вдруге вже, відкритий: «Антоніні Корінь, яка пам'ятає автора ще не обтяженого снігами, з давньою прихильністю. 18.06.20. Глеваха». Потрапили підписати у день народження мого другого прізвища. Перше, що «замовила» подумки: аби наступного червня Ви подарували мені нову, не засніжену, а молоду книгу вибраного з молодості до золотого весілля. Бо вже й мене «центнерну пишну даму» замітають сніги. Ой, щось мене розвозить мислю по дереву! Ще додаю, що часто згадую, перечитую, цитую Вас. Цього року з літдесантом навіть у Вашому Павлиші побувала, відксеривши в музей дарунок – з десяток статей про Вас. А два десятки своїх перекладів Вашої поезії, виданих тут і в С.-Петербурзі (2012–2013 рр.) досі не наслідуюсь Вам показати...

Із афоризмів, дарованих нам на «Сівачі», часто цитую Ваше «не бронзовійте!» і, здається, виконую. Ну, досить, навколо «Евтерпи» блукати. Читала дозовано: $\approx$ 40–50 сторінок за день, «прикрашаючи» олівцем текст і позираючи на два Ваших фото на обкладинці. Гай-гай, обидва відрізняються від оригіналу, якого я бачила в Києві: у 2006 – на з'їзді письменників і в 2012 – на презентації нашого двотомника «Блакитні вежі». Раділа, що багато віршів, написаних у 2018–2019 рр. упізнавала, бо раніше читала їх в «Літературній Україні», окремі цитувала на музейних літзаходах. Сподобались: діагональне розташування віршів, оригінальні назви розділів і віршів. Вдалий фотопортрет Раїси Харитонової, вдови Вашого друга Л. Талалая, творчість якого Ви мені передарували, як і багатьох своїх улюбленців і друзів: Л. Тендюка, В. Юр'єва, В. Близнаця (про яких «Степові кларнети» замовляли статті), В. Самійленка, В. Свідзинського, Є. Плужника, Є. Гуцала, М. Гоголя, М. Шагінян, В. Катутла. До речі, залюбленість у творчість Талалая сприяла нашому знайомству з Раєю, коли ми відпочивали в Трускавці, і навіть спільну творчу зустріч зробили в центральній міській бібліотеці.

Не сподобались використані рисунки Георгія Нарбути і післямова В. Герасим'юка (чомусь її і в видавничих даних не вказали). Зате сподобалась Ваша передмова – «Неочікувані відвертості». У віршах я на них очікувала і не помилилась. Правда, хоч Ви й дали «майстер-клас» поетичного старіння і опираючись на поетичний ціпок, все ж могли б економніше – про смерть і її передчуття та ознаки. Хоча, колись Ви на «Сівачі» пророчили: хто в 16 уже вміє писати про смерть, той буде поетом.

Радію й печальюсь: уже ніколи Ви не перестанете бути високопросвітленим римським патрицієм. А хотілось би більше проявів українського менталітету і до іронії – ще більше сарказму – в адресу «тиранозаврів». Дивує і радує працездатність і спосіб творіння навіть на ходу – в електричці. Тому вибудуйте хоч одну книгу за хронологією – як зразок працьовитості «поколінню в навушниках» – лінивим, які вічно ховаються за відмазку «не пишеться!».

Як завжди, повнокровна, вишукана й неологізмична у Вас мова – наснажує і надихає. Ще ніякий літературознавець не створив «Словник

неологізмів В. Базилевського»? Він був би розкішно-образним: «занепадність основ», «нормокрут», «ялові дерева», «молочай мого рядка»; ворожда, осмута, «зітхи», «градобиття», «уперт непомічання».

Знаходжу у Вас «ключові слова». «Коли живеш в блокаді запитань»; «Править нами сліпа випадковість»; «А ямби помирають без вітчизни»; «Доїння пам'яті триває»; «Історія – це солярня»; «Свобода незалежності від юрби»; «Ожеледь долі»; «Відкопування радості» і «Закопування гвоздик»; «Чернетка заповіту»; «І слово доцільність втрача»; «Вічність тимчасовості».

З радістю читаю вірш про велорух. Так Ви ж молодець, я на десяток літ молодша, і велосипед купила, але не впоралась. Тож крутіть педалі й далі! (У житті і в творчості.)

Читаючи, шукаю і знаходжу... себе. «Ранок і вечір» – це точно про мене і про нас, «жайворонків». Хотілось би більше віршів на тему: «тому ти й не Галатея, що я не Пігмаліон...».

Коли читаю справжню поезію, наснажуюсь і хапаю ручку. Ось і від Вас «інфікувалась», тому й присвячую Вам:

В. Базилевському

*Ніхто у мене не відніме тінь.
Кайдани вдягнуть і кайдани знімуть...
А тіні – завжди поруч у житті,
йдуть по п'ятах, я нерозлучна з ними.
Час прийде – й медоноси, і лайно,
все піде геть – можливості й хотіння
у Лету понесе, де вічним сном
засну в обнімку зі своєю тінню.*

29.06.2020

Сильні і болючі у Вас і біблійні мотиви, і політично-публіцистичні вірші. А які переконливі думки! Вчора, мало не плачучи від безсилля, одпиляла ножівкою гілку вишні, втілюючи в життя Ваш вірш про «ножівку часу», яка нам «і плоть, як гілку, відітне».

Частіше натякайте: сніги не лише аналогія сивини, а й необхідна умова для з'яви підсніжників. Може, якось так і назвете наступну книгу? Адже Ви добре розумієте «держави квітів таємничу мову».

Проблеми, якими хворіє Ваша душа поета, мала би травмувати владу і суспільство, але – коли ж? Бо навколо – більшість напівінтелігенти, напівпатріоти.

Радію рідкісним, на жаль, паросткам молодості у віршах: ще ніхто не називав ранню весну не зеленою, а салатною... Вам таки на користь те, що Ви – відлюдник, який в розладі з хором. У Ваших сповідях небагато «якання», але вони ніби звать кожного підписатися під ними, звісно, перед тим перестраждавши описане Вами, серед «лункого безмов'я». «Хвора вітчизна», «зранений край» – Ваші постійні герої ось уже три десятиліття, відколи почався

і триває вертеп незалежності, в якій кайдани все відчутніші для поетів. Бо «Україна тіка з України», бо навкруги – «обвал людини», бо на фоні глобально-відчутного планетарного потепління поет «у іншим вимірі життя» волає: «нема тепла, нема й не буде», а в більшості мусить «мовчанням говорити, бо світ не чує поетів», бо є «двері неіснуючої хати» і «нема поїхати до кого».

З Ваших перших книг про Болгарію, із зустрічі з поетом-болгарином Костянтином Младеновим у «Сівачі», із «Землі двох морів» і Ваших болгарських перекладів я полюбила Болгарію, переспівую її класичну і сучасну поезію, тож радо стріла і у Вас варненські мотиви та переклади.

Спасибі, що в черговий раз влучно дали по шапці «тарасоборцям» і «бузиністам». Я солідарна з Вами і в штриху до біографії: «Мое ім'я відсутнє в Інтернеті, якщо ж бува, то я тут ні при чім». Згодна: для поета корисніша «присутність відсутності».

Спасибі за незрадливу любов до нашого українського села. Я хочу процитувати її в книзі «В моєму селі вже немає села», яку готую...

Маю душевну спорідненість у тому, як Ви відчуваєте і трактуєте самотність:

*Навіть поле самотою голе,
навіть ліс в множинній самоті
... і земля ця – кругла сирота.*

Завжди люблю Ваші стилізації під українські народні пісні. Як і Ви, застережливо ставлюся до верлібрів (хоч уже теж пробую пописувати).

Ще раз спасибі за сюрприз – книгу. А меду на Маковія хочеться ложкою! Весь рік ждатиму нову – молоду книгу. Чекаємо від Вас і вітання з подвійним музейним ювілеєм. Не забувайте нас, погостювали б удома?

*Антоніна Корінь,
співробітниця літературно-меморіального
музею І. К. Карпенка-Карого.
м. Кропивницький*

Опубліковано:

газета «Народне слово», № 28 від 06.08.2020 р.